

آیین نامه شورای علوم پیشران و بنیادین

مقدمه:

با توجه به اهداف برنامه ارتقا مرجعیت علمی دانشگاه و در راستای نیل به اهداف سند راهبردی و ارتقا جایگاه بین المللی دانشگاه فردوسی مشهد به جمع برترین دانشگاه های دنیا در علوم پیشران و تاکید بر ضرورت توجه به آن از نقطه نظر ایجاد ظرفیت های قوی برای پروژه های نوآورانه مبتنی بر فناوری های پیشرفته، تقویت بنیان های علمی برنامه فرادست ملی، این آیین نامه جهت تشکیل شورای سیاستگذاری و راهبری در حوزه علوم پیشران و بنیادین تدوین شده است.

ماده ۱- تعاریف:

- **علوم پیشران و بنیادین:** علمی را شامل می شود که دارای دو ویژگی " همگرایی (پیشران)" و "مبنایی (بنیادین)" برای توسعه فناوری های نوین (مندرج در آیین نامه مصوب آیین نامه حمایت از طرح های نوآورانه در حوزه فناوری های پیشرفته مصوب ۱۳۹۶/۱۰/۱۳) هستند. جهت رعایت ماهیت همگرایی و فراگیر بودن، این علوم بر اساس "موضوعی (نه رشته ای)" معرفی و عبارتند از: "مواد پیشرفته، علوم زیستی، علوم کامپیوتر، علوم اجتماعی و علوم هوش و اعصاب"
- **پژوهشگران علوم پیشران و بنیادین:** این افراد شاخص از میان اعضای هیات علمی دانشگاه ها، موسسات معتبر علمی پژوهشی کشور و پژوهشگران موسسات معتبر علمی بین المللی، طی فرایند مشخص هر ساله شناسایی می گردند.
- **پروژه متمرکز:** به پروژه ای در حوزه علوم پیشران و بنیادین گفته می شود که از ترکیب پیشنهادها های مختلف و با در نظر گرفتن اولویت های تخصصی در حوزه های ملی و بین المللی تعریف می گردد.
- **هسته های پژوهش و فناوری علوم پیشران و بنیادین:** به منظور اجرای پروژه های متمرکز، هسته های پژوهش و فناوری با مشارکت و حضور پژوهشگران علوم پیشران و بنیادین داخلی و خارجی تشکیل می گردد.

ماده ۲- اهداف:

۱. انجام تحقیقات بنیادین و پایه در علوم پیشران و بنیادین
۲. ارتقا مرجعیت علمی دانشگاه با گسترش تحقیقات هدفمند راهبردی
۳. ایجاد زیرساخت های علمی مناسب برای تقویت علمی فناوری های پیشرفته
۴. پرداختن نظام مند به مسائل راهبردی منطقه ای، ملی و بین المللی
۵. گسترش ارتباطات علمی بین المللی و ایجاد بستر مناسب در زمینه بین المللی شدن دانشگاه
۶. ارتقا رتبه دانشگاه در نظام های رتبه بندی بین المللی

ماده ۳- ساختار اجرایی:

- شورای علوم پیشران و بنیادین
- کارگروه های تخصصی
- دبیرخانه

۳-۱- شورای علوم پیشران و بنیادین: این شورا ذیل گروه نوآوری دانشگاه با اعضا و وظایف زیر تشکیل می شود

الف) اعضا:

- ۱- معاون پژوهش و فناوری دانشگاه به عنوان رییس شورا
- ۲- نماینده معاونت برنامه ریزی و توسعه منابع
- ۳- مدیر توسعه و انتقال فناوری دانشگاه (و یا نماینده ایشان) به عنوان نایب رییس شورا
- ۴- رییس گروه نوآوری دانشگاه (و یا نماینده ایشان) به عنوان دبیر شورا
- ۵- مدیر پژوهشی دانشگاه
- ۶- مدیر شبکه آزمایشگاه های دانشگاه
- ۷- مدیر آزمایشگاه علوم بنیادین و راهبردی دانشگاه
- ۸- دبیران کارگروه های تخصصی
- ۹- تعداد ۲-۴ عضو حقیقی از داخل یا خارج دانشگاه

ب) وظایف :

- تصویب اولویت ها و سیاست های اجرایی و کلان جهت حمایت از علوم پیشران و بنیادین و گسترش زیر ساخت های مورد نیاز
- تنظیم و پیشنهاد بودجه و برنامه راهبردی بلند مدت (۱۰ ساله)، میان مدت (۵ ساله) و کوتاه مدت سالانه در جهت نیل به اهداف تعریف شده
- تصویب شیوه نامه ها و دستورالعمل های اجرایی در خصوص بررسی و اجرای پروژه های متمرکز علوم پیشران و بنیادین
- بررسی و تصویب برنامه های شناسایی و جذب دانشمندان، پژوهشگران و محققان برجسته علوم پیشران و بنیادین ارایه شده توسط کارگروه های تخصصی
- بررسی و تصویب فرایندهای نظام مند انتخاب پروژه های متمرکز علوم پیشران و بنیادین با تاکید بر شایسته سالاری و نتیجه محور بودن تحقیقات ارایه شده توسط کارگروه های تخصصی
- بررسی و تصویب زمینه های مناسب در جهت گسترش ارتباط های بین المللی با دانشمندان و مراکز معتبر دنیا در حوزه علوم پیشران و بنیادین در هماهنگی با مدیریت بین المللی دانشگاه
- بررسی و تصویب برنامه راهبردی جهت استفاده از ظرفیت های موجود در دانشگاه و شبکه های تخصصی دانشگاهی و همچنین ارتباط با مراکز معتبر دولتی و غیر دولتی در جهت جذب کمک های مالی و معنوی طبق ضوابط دانشگاه

۳-۲- کارگروه های تخصصی

برای هر یک از زمینه های تخصصی علوم پیشران و بنیادین (مواد پیشرفته، علوم زیستی، علوم کامپیوتر، علوم اجتماعی و علوم هوش و اعصاب) یک کارگروه تخصصی زیر نظر شورا تشکیل می شود. اعضای هر کارگروه از میان دانشمندان، پژوهشگران و

محققان برجسته علوم پیشران و بنیادین انتخاب و با حکم معاون پژوهش و فناوری دانشگاه به مدت ۲ سال به عضویت کارگروه منصوب می شوند.

الف) اعضا:

- دبیر شورا بعنوان رییس کارگروه
- تعداد ۴-۶ عضو حقیقی از داخل یا خارج دانشگاه مطابق با شیوه نامه شناسایی و جذب تبصره: دبیر کارگروه از میان اعضا به مدت ۲ سال انتخاب می گردد.

ب) وظایف:

- پیشنهاد بودجه و برنامه راهبردی بلند مدت (۱۰ ساله)، میان مدت (۵ ساله) و کوتاه مدت سالانه در جهت نیل به اهداف تعریف شده
- پیشنهاد شیوه نامه ها و دستورالعمل های اجرایی در خصوص بررسی و اجرای پروژه های متمرکز علوم پیشران و بنیادین
- پیشنهاد برنامه های شناسایی و جذب دانشمندان، پژوهشگران و محققان برجسته علوم پیشران و بنیادین ارائه شده و پیگیری فراخوان دریافت پیشنهاد از دانشمندان، پژوهشگران و محققان برجسته علوم پیشران و بنیادین
- پیشنهاد فرایندهای نظام مند انتخاب پروژه های متمرکز علوم پیشران و بنیادین با تاکید بر شایسته سالاری و نتیجه محور بودن تحقیقات ارائه شده
- پیشنهاد زمینه های مناسب در جهت گسترش ارتباط های بین المللی با دانشمندان و مراکز معتبر دنیا در حوزه علوم پیشران و بنیادین
- پیشنهاد برنامه راهبردی جهت استفاده از ظرفیت های موجود در دانشگاه و شبکه های تخصصی دانشگاهی و همچنین ارتباط با مراکز معتبر دولتی و غیر دولتی در جهت جذب کمک های مالی و معنوی
- تعیین و پیشنهاد اولویت های حوزه تخصصی بر اساس اولویت ها و سیاست های کلان کمیته مرکزی
- بررسی پیشنهاد و تعیین داوران داخلی و/یا خارجی
- بررسی نتایج داوری و امکان سنجی ارتباطات علمی میان پیشنهادها و تصویب پروژه متمرکز
- تعیین بودجه پروژه متمرکز
- تعیین مدیر اجرایی پروژه به صورت انتصابی و ارائه به کمیته مرکزی جهت تصویب نهایی
- تعیین مدیر علمی پروژه و ارائه به کمیته مرکزی جهت تصویب نهایی
- اولویت تعیین مدیر علمی پروژه متمرکز بر اساس مکانیسم مشخص از میان پیشنهاد دهندگان طرح ها یا پژوهشگران برجسته علوم پیشران و بنیادین خواهد بود.
- تعیین ناظر پروژه به صورت انتصابی و ارائه به کمیته مرکزی جهت تصویب نهایی
- ارائه مصوبات لازم جهت هماهنگی و تامین امکانات مورد نیاز پروژه متمرکز به کمیته مرکزی جهت تصویب نهایی
- نظارت بر فرایند اجرای پروژه و ارزیابی کمی و کیفی طرح های در حال اجرا

- ارایه گزارشات علمی و مالی پروژه متمرکز به صورت بازه ۶ ماهه به کمیته مرکزی

۳-۳- دبیرخانه

دبیرخانه شورا، در مدیریت توسعه و انتقال فناوری دانشگاه مستقر خواهد بود.

ماده ۴- اعتبارات

بودجه مرکز از منابع زیر تامین می گردد:

۱. اختصاص ۰/۵ درصد از سر جمع درآمدهای اختصاصی دانشگاه.
۲. اختصاص ۵ درصد عواید اختصاصی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه.
۳. اختصاص بخشی از سهم معاونت پژوهش و فناوری از بودجه ابلاغی برنامه های ملی از جمله پروژه ارتقا جایگاه بین المللی دانشگاه (موضوع ابلاغ شماره ۳۰۴۲۹۳/۲ مورخ ۲۱/۱۲/۱۳۹۶).
۴. کمک های مالی از نهادهای دولتی، غیر دولتی و خیرین.
۵. اعتبارات دریافتی از محل ردیف های متفرقه بودجه، به ویژه وزارت عتف، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، صندوق حمایت از پژوهشگران و ....
۶. گزینش های تحقیقاتی از منابع علمی معتبر داخلی و خارجی در چارچوب قوانین
۷. سایر منابع

ماده ۵- تعیین و تصویب پروژه متمرکز :

پذیرش، بررسی و تصویب پروژه های تخصصی در معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه و طبق شیوه نامه اختصاصی خواهد بود.

ماده ۶- این آیین نامه در ۶ ماده و ۱ تبصره در تاریخ ۱۳۹۸/۱۱/۲۷ در سی و دومین جلسه هیأت رئیسه دانشگاه به تصویب رسید.